

Комітет Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та
митної політики

Рішення Комітету щодо
експертного висновку
до законопроекту № 14327-д

Згідно із статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства розглянув проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA)» (реєстр. № 14327-д), поданий народними депутатами України Василевською-Смаглюк О.М., Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України.

Проєктом Закону, відповідно до пояснювальної записки, пропонується створення комплексної законодавчої бази, необхідної для приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (Single Euro Payments Area – SEPA). Це передбачає приведення національного законодавства України у відповідність до стандартів Європейського Союзу (acquis EC) та критеріїв Європейської платіжної ради (European Payments Council) для забезпечення вступу України до SEPA.

У проєкті Закону не виявлено корупціогенних факторів, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

Разом з тим, Комітет висловлює зауваження, що запровадження у спеціальному законі нового поняття «викривач у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» створює правову невизначеність щодо обсягу прав і гарантій захисту такого викривача.

Пропозиція щодо розширення кола осіб, які підлягають захисту як викривачі у разі повідомлення про можливі порушення вимог законодавства у зазначеній сфері, відповідає міжнародним стандартам, зокрема Директиві ЄС 2019/1937.

Однак таке розширення не може здійснюватися шляхом перевизначення у новій статті 39 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму

та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» терміна «викривач», який на сьогодні вже закріплений в антикорупційному законодавстві та має чітку спрямованість на корупційні правопорушення.

Закон України «Про запобігання корупції» комплексно регулює правовий статус викривачів, встановлює їхні права і гарантії захисту, передбачає механізми підтримки, а також визначає межі юридичної відповідальності викривача (включаючи звільнення від неї) за здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону.

Відтак, з метою збереження цілісності інституту викривання та забезпечення узгодженості правового регулювання, відповідні зміни доцільно вносити до Закону України «Про запобігання корупції», не створюючи паралельного правового регулювання у спеціальному законі.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», статті 55 Закону України «Про запобігання корупції», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 15 вересня 2026 року (протокол № 212) дійшов висновку та прийняв рішення, що проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA)» (реєстр. № 14327-д) **відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженням.**

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

